

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА 1945Р – ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТТЯ

Виконала:
Учениця 11-Б класу
Барчук Мар'яна

Особливості повоєнної Чехословаччини

- масовий антифашистський рух
- возз'єднання Чехії та Словаччини (відродження єдиної Чехословацької республіки)
- від'єднання Закарпатської України (за договором між СРСР та Чехословаччиною 29 червня 1945 р.)
- президент відновленої Чехословацької республіки – Едвард Бенеш
- **5 квітня 1945р.** у м. Кошиці створено *уряд Національного фронту*, в якому переважали комуністи

Встановлення комуністичного режиму

- комуністи взялися до побудови комуністичного суспільства за радянським зразком
- на IX з'їзді КПЧ у **травні 1949 р.** був розроблений перший п'ятирічний план (1949-1953 рр.) і був взятий курс на побудову соціалізм
- у **лютому 1948 р.** представники демократичних партій країни вийшли з уряду, це спричинило політичну кризу
- в порівнянні з сусідніми західними країнами, то в Чехословаччині було очевидне відставання.

”Шлях Чехословаччини до соціалізму”

1. нові гарантії свободи слова, друку, зборів, віросповідання;
2. закони про вибори, які б забезпечили ширший вибір кандидатів та реальну свободу для чотирьох не комуністичних партій, інтегрованих в Національний фронт і підконтрольних комуністичній партії;
3. обмеження прерогатив комуністичної партії у взаємовідносинах з парламентом та урядом;
4. глибокі економічні реформи, спрямовані на розширення самостійності підприємств;
5. незалежна судова влада
6. федеральний статус Словаччини
7. розробка проекту нової конституції до кінця 1969 року.

«Празька весна» 1968р

Причини:

- Вплив хрущовської «відлиги»
- Реабілітація жертв політичних репресій
- Формування фракцій реформаторів у Комуністичній партії Чехословаччини

Мета:

- «Соцреалізм із людським обличчям»: докорінні економічні та політичні реформи

«Програма дій» КПЧ:

- Скасування монополій КПЧ на владу
- Реальні демократичні права та свободи
- Федеральний устрій, рівноправ'я чехів і словаків
- Приватизація підприємств, ринкові реформи
- Співробітництво з усіма світовими країнами

Перебіг подій:

- Січень 1968 – проголошення «Програми дій», підтримка громадянами демократизації пол. Життя; дипломатичний тиск на керівництво КПЧ
- 20 серпня 1968 – збройна інтервенція країн Варшавського договору.
- Арешт і вивезення до Москви лідерів «Празької весни», загиблих 72 чех.громадян; заміна керівництва КПЧ: замість А.Дубчека – Г.Гусак

Причини поразки:

- Збройне втручання країн Варшавського договору
- Небажання Заходу йти на відкритий конфлікт із СРСР

У квітні 1968р.
реформаторське
керівництво КПЧ ухвалило
“Програму дій”:

- демократизація суспільно-політичного життя
- скасування цезури у ЗМІ
- заміна командних методів управління економікою ринковими
- перебудова державного устрою на федеративних засадах

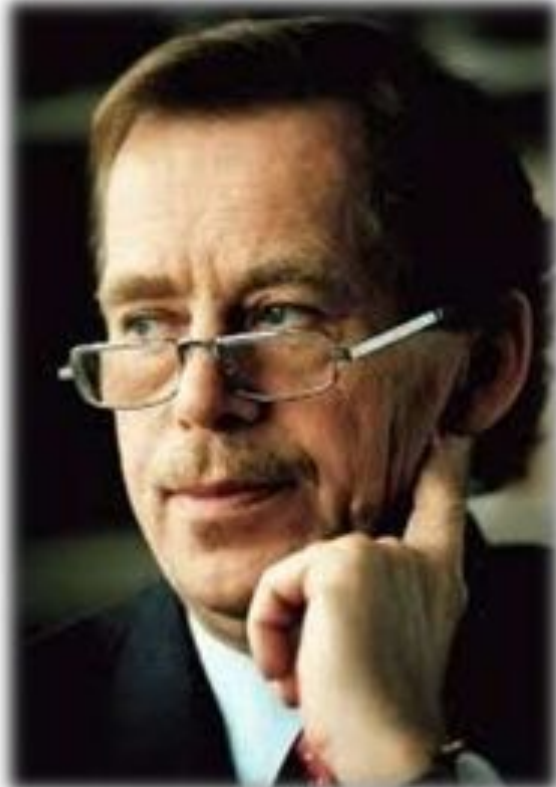

“Оксамитова революція” 1989 р

- **привід:** розправа ОМОНу над демонстрантами в Празі **17.11.1989 р.**
 - **19 листопада** – створені опозиційні організації «Громадянський форум» та «Громадськість проти насильства»
 - **27 листопада** – загальнонаціональний двогодинний страйк
 - **30 листопада** – скасовано статтю Конституції про керівну роль КПЧ
 - **10 грудня** – сформований коаліційний уряд національної згоди (М.Чалфа). Г.Гусак подав у відставку з посади президента
 - Заміна назви держави з ЧССР на ЧСФР
 - **28 грудня** – обрання президентом десидента В.Гавела, головою парламенту О. Дубчека
- **результат:** 1990р. – перемога «Громадського форуму» і «Громадськості проти насильства» на виборах до федеральних зборів. Початок демократизації країни

Вацлав Гавел

Дев'ятий та останній президент Чехословаччини (1989—1992) і перший президент Чехії (1993—2003) У часі Празької весни був залучений до політичних дебатів і закликав введення демократичного суспільства. Він захищав права політичних в'язнів і став співзасновником і одним з перших спікерів громадянської ініціативи із захисту прав людини Хартії 77. Тим він зміцнив свій міжнародний престиж, але це йому принесло також близько п'яти років позбавлення волі. Після початку Оксамитової революції в листопаді 1989 року Вацлав Гавел став одним із засновників антикомуністичного руху.

29 грудня 1989 обраний президентом Чехословаччини. Підтримував спрямовування країни до парламентської демократії і політичних структур західної цивілізації, в 1992 році, однак, він не зміг запобігти розпаду Чехословаччини. З 1993 року був два терміни президентом Чеської Республіки, яку вивів з членства у Варшавськiм договорі та привів до НАТО. Наполягав на вступі Чеської Республіки до Європейського Союзу.

Розпад Чехословаччини (1993)

Падіння комуністичного режиму в 1989 році призвело до посилення тенденцій політичного розмежування Чехії та Словаччини. Посткомуністичні еліти обох частин держави взяли курс на незалежність.

У 1990 році розгорілася так звана «дефісна війна». Чеські політики наполягали на збереженні колишнього написання «Чехословаччина» в одне слово, словаки вимагали дефісного написання: «Чехо-Словаччина». В результаті компромісу з 29 березня 1990 року країна стала офіційно іменуватися «Чеська і Словацька Федеративна Республіка (ЧСФР), скорочена назва «Чехословаччина» по-словацьки могло писатися з дефісом, по-чеськи — без дефіса.

1 січня 1993 країна мирним шляхом розпалася на Чехію і Словаччину, відбулося так зване оксамитове розлучення (за аналогією з оксамитовою революцією).

**З 1 січня 1993 р. існують дві незалежні держави
– *Чеська і Словацька Республіки.***

Перші президенти: Чехії – В.Гавел, Словаччини - М.Ковач